

۲

جمهوری اسلامی ایران
مجلس شورای اسلامی

۱۱۹۸

شماره ترتیب چاپ

شماره چاپ سابقه

۳۶۰

شماره دفتر ثبت

دوره پنجم - سال سوم

۱۳۷۷ - ۱۳۷۸

تاریخ چاپ ۱۳۷۷/۵/۵

طرح

طرح الحاق یک تبصره به ماده (۱۱۳۰) قانون مدنی

امور قضایی و حقوقی

کمیسیونهای ارجاعی

کار و امور اجتماعی - شوراها و امور داخلی کشور - زنان، جوانان و خانواده

اداره کل قوانین

بسمه تعالی

ریاست محترم مجلس شورای اسلامی

احتراما، همچنانکه مستحضر هستید پرونده‌هایی که دادخواست طلاق از طرف زوجه بوده و به موجب ماده (۱۱۳۰) قانون مدنی از مصادیق عسر و حرج محسوب می‌گردد از طولانی‌ترین دادرسیهای مدنی در محاکم می‌باشد که گاه موجب صرف سالیان سال از عمر زنان جوان در محاکم می‌گردد. از طرف دیگر تفاسیر مختلف ماده و در نتیجه رویه‌های مختلف قضایی که ناشی از ابهام و اجمال ماده است، ضرورت تعیین برخی مصادیق بارز و مبتلابه مردم را که متأسفانه شیوع فراوان در محاکم دارد، قطعی می‌کند، لذا طرح ذیل جهت سهولت امر قضات و ایجاد رویه واحد قضایی پیشنهاد می‌گردد.

شیرازیان - علیرضا محبوب - دوستی - باغبانیان - حضرتی - وحید دستجردی -
مرضیه صدیقی - علوی - نفیسه فیاض بخش - منیره نوبخت - زهرا پیشگاهی فرد - فائزه
هاشمی - شهربانو امانی - جلودار زاده - جبارزاده - سیدمحمدحسین حسینی - اکبری -
عاشوری - فاطمه کروبلی - غنی‌زاده و یک امضای ناخوانا.

طرح الحاق یک تبصره به ماده (۱۱۳۰) قانون مدنی

- ماده واحده - یک تبصره بشرح ذیل به ماده (۱۱۳۰) قانون مدنی الحاق گردید:
- تبصره - موارد ذیل از جمله مصادیق عسر و حرج محسوب می‌گردد:
- ۱- ترک خانواده توسط زوج به مدت ۶ ماه.
 - ۲- اعتیاد به یکی از انواع مواد مخدر.
 - ۳- استنکاف از دادن نفقه و عدم امکان الزام او به تادیه نفقه توسط دادگاه.

- ۴- عقیم بودن زوج.
- ۵- سوء رفتار و معاشرت زوج در حدی که عرفاً برای زوجه قابل تحمل نباشد.
- ۶- اختیار همسر دیگر در صورت عدم استطاعت بر اجرای عدالت.
- ۷- عدم رعایت دستور دادگاه در مورد منع اشتغال به کار و حرفه منافی مصالح خانوادگی و حیثیات زن مانند اشتغال به قاچاق مواد مخدر و یا تکدی‌گری.

ماده (۱۱۳۰) قانون مدنی

(اصلاحیه ۱۳۷۰)

ماده ۱۱۳۰ - در صورتی که دوام زوجیت موجب عسر و حرج زوجه باشد، وی می‌تواند به حاکم شرع مراجعه و تقاضای طلاق کند، چنانچه عسر و حرج مذکور در محکمه ثابت شود، دادگاه می‌تواند زوج را اجبار به طلاق نماید و در صورتی که اجبار میسر نباشد زوجه به‌اذن حاکم شرع طلاق داده می‌شود. (۱)

ماده (۸) قانون حمایت خانواده مصوب ۱۳۵۳

ماده ۸ - در موارد زیر زن یا شوهر حسب مورد میتواند از دادگاه تقاضای صدور گواهی عدم اسکان سازش نماید و دادگاه در صورت احراز آن موارد گواهی عدم اسکان سازش صادر خواهد کرد :

- ۱ - توانی زوجین برای طلاق
- ۲ - استنکاف شوهر از دادن نفقه زن و عدم امکان الزام او به تأدیه نفقه همچنین در موردی که شوهر سایر حقوق واجبه زن را وفا نکند و اجبار او به ابقاء هم ممکن نباشد.
- ۳ - عدم تمکین زن از شوهر.

- ۴ - سوء رفتار و یا سوء معاشرت هر یک از زوجین به حدی که ادامه زندگی را برای طرف دیگر غیرقابل تحمل نماید .
- ۵ - ابتلاء هر یک از زوجین به امراض صعب‌العلاج به نحوی که دوام زناشویی برای طرف دیگر در مخاطره باشد .
- ۶ - جنون هر یک از زوجین در سوادری که فسخ نکاح ممکن نباشد .
- ۷ - عدم رعایت دستور دادگاه در مورد منع اشتغال به کار یا حرفه‌ای که سنانی با مصالح خانوادگی یا حیثیات شوهر یا زن باشد .
- ۸ - محکومیت زن یا شوهر به حکم قطعی به مجازات پنجمسال حبس یا بیشتر یا به جزای نقدی که بر اثر عجز از پرداخت منجر به پنجمسال بازداشت شود یا به حبس و جزای نقدی که مجموعاً منتهی به پنجسال یا بیشتر حبس و بازداشت شود و حکم مجازات در حال اجرا باشد .
- ۹ - ابتلاء به هرگونه اعتیاد مضری که به تشخیص دادگاه به اساس زندگی خانوادگی خلل وارد آورد و ادامه زندگی زناشویی را غیرممکن سازد .
- ۱۰ - هرگاه زوج همسر دیگری اختیار کند یا به تشخیص دادگاه نسبت به همسران خود اجرای عدالت ننماید .
- ۱۱ - هر یک از زوجین زندگی خانوادگی را ترك کند . تشخیص ترك زندگی خانوادگی با دادگاه است .
- ۱۲ - محکومیت قطعی هر یک از زوجین در اثر ارتکاب جرمی که مغایر با حیثیت خانوادگی و شئون طرف دیگر باشد .
- تشخیص اینکه جرمی مغایر با حیثیت و شئون خانوادگی است یا توجه به وضع و موقع طرفین و عرف و موازین دیگر با دادگاه است .
- ۱۳ - در صورت عقیم بودن یکی از زوجین به تقاضای طرف دیگر همچنین در صورتی که زوجین از جهت عوارض و خصوصیات جسمی نتوانند از یکدیگر صاحب اولاد شوند .
- ۱۴ - در مورد غایب مفقود الاثر یا رعایت مقررات ماده ۱۰۲ قانون مدنی .
- تبصره - طلاق که بموجب این قانون و بر اساس گواهی عدم امکان سازش واقع میشود فقط در صورت توافقی کتبی طرفین در زمان عده قابل رجوع است .